

CONCEPȚIE NOUĂ DESPRE ETIOPATOGENIA ANOMALIILOR DENTO-MAXILARE

Rezumat

Autorul expune o nouă concepție cu privire la etiopatogeneza anomaliilor dento-maxilare. Acesta demonstrează că factorul principal în dezvoltarea anomaliilor dento-maxilare reprezintă creșterea și dezvoltarea disproporționale a sistemului dento-maxilar cauzate de accelerarea dezvoltării fizice. Disproporțiile în creștere și dezvoltare implică dereglări funcționale, acestea din urmă fiind factorul ce favorizează agravarea dezechilibrului sistemului dento-maxilar. Analiza sistemului de factori și fenomene la nivel de populație, organism, organe separate precum și morfogeneza permit explicarea frecvenței și creșterii sporite a anomaliilor dento-maxilare cauzate de accelerarea dezvoltării fizice.

Summary

NEW CONCEPTION ABOUT ETIOPATHOGENIC ANOMALIES DENTOMAXILLARY

The author exposes a new conception about the etiopathogenesis of dento-maxillary anomalies. He shows that the leading factor in the development of dento-maxillary anomalies is the disproportional growth and development of dento-maxillary system caused by accelerations of physical growth. Disproportion in growth and development involves morph functional disturbances the latter being the factor that favors the worsening in the dento-maxillary system imbalance.

The system analysis of factors and phenomenon at the level of population, organism, separate organs as well as morphogenesis allows to explain the high frequency and increase of dento-maxillary anomalies caused by accelerations in physical development.

Studiile efectuate referitor la răspîndirea anomaliilor dento-maxilare demonstrează, că frecvența lor este înaltă și în continuă creștere. Cauza acestui fenomen a fost expusă mai mulți ani în urmă de V.Ocușco (1) și I.Iluța (3).

Actualmente știința ortodontică argumentează apariția anomaliilor dento-maxilare printr-o multitudine de factori atât de origine locală, cât și de origine generală. În același timp, unii și aceași factori potrivit studiilor, pot influența apariția diverselor anomalii. Accentul etiopatogeniei anomaliilor dento-maxilare este bazat pe fenomenul multifactorial ceea ce provoacă discuții contradictorii și anume, care sunt factorii determinați și favorizanți, care influențează anomaliile dento-maxilare.

Variabilitatea multiplelor factori și fenomene, care provoacă anomalii dento-maxilare, precum și creșterea frecvenței anomaliilor poate găsi lămurire folosind metoda de „analiză în sistem“, propusă de V.Ocușco (2), referitor la cauzele cariei dentare. Analiza în sistem permite să evidențiem diverse fenomene și factori referindu-se separat la diferite niveluri ale sistemului și anume; la nivelul de populații, organism, organ și, deasemenea morfogeneza.

Astfel, **la nivelul de populații**, factorul determinant al anomaliilor dento-maxilare este disproporția de dezvoltare și creștere a aparatului dento-maxilar, cauzată de dezvoltarea accelerată somatică și erupția accelerată dentară, ca unul din componente al acestui fenomen. Disproporția scheletală influențează dezvoltarea și creșterea dezarmionioasă a masivului maxilo-facial. La rîndul său, modificările de dezvoltare și creștere de ritm, de poziție, de direcție acționează la normalitatea funcțiilor sistemului neuro-muscular, ultimii la rîndul lor provoacă și agravează tulburări de dezvoltare și creștere dento-maxilare.

La nivel de organism, erupția accelerată a dinților determină disproporția dintre sistemul dentar și masivul maxilo-facial, cauzată de lipsa de sincronizare

Ion Iluța,
Conferentiar universitar

Catedra de chirurgie
oro-maxilo-facială
pediatrică, pedodonție și
ortodonție, usmf
„N. Testemițanu”

între cele două dentiții și cele a scheletului; cele două sisteme – osos și dentar, fiind complet independente. Modificările de ritm și succesiune a erupției dentare majorează această disproporție. De asemenea, persistența factorilor favorizanți locali ca; disfuncțiile aparatului dento-maxilar, obiceiurile vicioase agravează dezechilibrul aparatului dento-maxilar.

La nivel de organ, dezarmonia dento-maxilară este influențată de persistența disproporției între dimensiunile mezio-distale a dinților permanenți și perimetrul arcadelor alveolare. În acelaș timp, asincronismul dintre vârsta biologică osoasă și erupția dentară provoacă retardarea de dezvoltare și creștere a arcadelor denatre, influențată de individualitatea și independența de creștere și dezvoltare a acelor două sisteme- procesului alveolar și dentar. La rîndul ei, caria dentară epidemică, provocată de accelerarea erupției dentare, duce la pierderi precoce masive a dinților ceea ce agravează disproporția prin migrarea dinților. Evident, că această disproporție antrenează, la rîndul său, și dezechilibrul morfo-funcțional.

La nivel de morfogeneză — bioritmul accelerat de dezvoltare și creștere scheletală, inclusiv a masivului maxilo-facial, programat de fenotip, necesită o asigurare energetică și plastică adecvată pentru remodelarea permanentă a osului, fenomen prezent pe

parcursul vieții. Aceste mecanisme de sinteză, transportare, asimilare conform comandei „biologice“ accelerate pot fi „constrînse“, ceea ce poate să se manifeste prin dezechilibrarea lor și, ca urmare, poate duce la tulburări de creștere a matricii și încărcări minerale a osului, procese necesare pentru remodelarea permanentă a scheletului. Țesutul osos devine, prin urmare, imaturizat și poate fi supus ușor tulburărilor de dezvoltare.

Așadar, factorul determinant în apariția anomaliilor dento-maxilare este disproporția de dezvoltare și creștere a aparatului dento-maxilar, cauzată de dezvoltarea accelerată somatică și erupția dentară accelerată. Prin aceste fenomene se lămurește frecvența înaltă și în puternică ascendență în condițiile lumii contemporane. Excepție fac parte anomaliile dento-maxilare de geneză generală, condiționate de factoriconcreți: ereditari, endocrinici, dismetabolici.

Bibliografie

1. Окушко В.Р., Антропологические аспекты, проблемы кариеса зубов и парадантоза. Автореф., д.м.н.; Кишинев, 1971.
2. Окушко В.Р., Системный анализ проблемы кариеса зубов. Труды III съезда стоматологов РСФСР, - Волгоград, 1976, 29-31.
3. Илуца И.Н., Связь патологии зубо-челюстной системы с признаками ускорения физического развития. Автореферат, дисс...к.м.н., Киев, 1979.